

**‘Ecologisch onderzoek woningbouw
Spijkvoorderenk Deventer’**

*Inventarisatie en beoordeling van
natuurwaarden in het kader van
natuurwet- en regelgeving*

Eindrapport

COLOFON

Titel: 'Ecologisch onderzoek woningbouw Spijkvoorderenk Deventer'

Subtitel: Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden in het kader van natuurwet- en regelgeving

Status: Eindrapport

Projectcode: 06009

Datum: 4 april 2006

Auteurs: drs E. de Vries & ing. M. van der Sluis

Veldonderzoek: ing. M. Wallink, ing M. van der Sluis, & D. Tuitert

Opdrachtgever: Gemeente Deventer
Contactpersoon: Mevr J.L. van den Bosch-Koster

.....
EcoGroen Advies BV

Postbus 625
8000 AP Zwolle

T: 038 423 64 64
F: 038 423 64 65
I: www.ecogroen.nl

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting en conclusies

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doelstelling	1
1.2	Algemene opzet en werkwijze	1
1.3	Situatie.....	1
2	Gebiedsgericht natuurbeleid	3
2.1	Inleiding.....	3
2.2	Natuurbeschermingswet 1998.....	3
2.3	Ecologische hoofdstructuur	4
2.4	Natuur buiten EHS.....	4
3	Flora en fauna van het onderzoeksgebied	5
3.1	Methode.....	5
3.2	Flora.....	5
3.3	Zoogdieren.....	6
3.4	Broedvogels	7
3.5	Amfibieën en reptielen	7
3.6	Vissen	7
3.7	Ongewervelden	7
4	Verwachte effecten op soorten en compenserende en mitigerende maatregelen	8
4.1	Zoogdieren.....	8
4.2	Broedvogels	9
5	Geraadpleegde bronnen	11
Bijlagen		
I	Soortenlijst
II	Inventarisatiekaarten
III	Wettelijk kader

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Aanleiding en doelstelling

In verband met plannen voor uitbreiding van woonwijk 'De Vijfhoek' aan noordoostzijde van Deventer is, in opdracht van de gemeente Deventer, ecologisch onderzoek uitgevoerd door EcoGroen Advies. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep op de aanwezige natuurwaarden zijn getoetst aan de Flora- en faunawet en vigerend gebiedsgericht natuurbeleid.

Het onderzoek is gebaseerd op veldonderzoeken op 13 juni, 20 juni, 1 augustus 2005 en 21 maart 2006 en een inventarisatie van bekende verspreidingsgegevens.

Gebiedsgericht beleid

Op basis van de ligging en aard van de ruimtelijke ingrepen kan geconcludeerd worden dat zij geen significant negatieve effecten hebben op EHS, Habitatrichtlijngebieden, Vogelrichtlijngebieden of Beschermde natuurmonumenten in de omgeving.

Aangetroffen en te verwachten soorten

Het plangebied bestaat uit een aantal erven langs de Nieuwedijk en de Oerdijk. Daarnaast bevindt zich voornamelijk landbouwgrond in het plangebied. Beeldbepalende elementen in het plangebied zijn een aantal houtwallen, enkele rijen oude Zomereiken en een centraal gelegen Zomereikenbosje.

- In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. De aangetroffen soorten zijn overwegend kenmerkend voor voedselrijke omstandigheden. Lokaal zijn langs (oude) houtwallen kenmerkende bossoorten aangetroffen als Mannetjesvaren, Gewone salomonszegel, Klimop en Wilde kamperfoelie. Langs de Oerdijk is daarnaast een voedselarme, droge vegetatie aangetroffen met soorten als Mannetjesereprijs, Hengel en Tormentil;
- Verspreid in het gebied komen diverse kleine zoedieren voor met een lage beschermingsstatus. Het betreft Egel, Konijn, Haas, Bunzing, Dwergspitsmuis, Dwergmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Rosse woelmuis, Huisspitsmuis, Veldmuis, Aardmuis, Bosmuis en Mol. Ook is Steenmarter (FF-Lijst 2) aangetroffen;
- Langs de Nieuwedijk is een verblijfplaats van – waarschijnlijk een solitair mannetje – Ruige dwergvleermuis aangetroffen. Buiten het plangebied zijn daarnaast kolonies Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis aangetoond. Tijdens het avondbezoek voor vleermuizen is vastgesteld dat de bomen langs de Oerdijk fungeren als vliegroute voor Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis. De Oerdijk en de bomenrij langs de Nieuwedijk vormen ook de belangrijkste foerageergebieden voor Gewone dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Laatvlieger in het plangebied;
- Er komen diverse – in deze omgeving algemene – broedvogelsoorten voor waaronder Rode Lijst-soorten Huismuis en Ringmus.
- Vanwege het ontbreken van permanent waterhoudende sloten is geen voortplanting van amfibieën te verwachten in het plangebied. Wel vormt het plangebied overwinteringsgebied voor aangetroffen amfibieën als Bruine kikker en Gewone pad. Mogelijk vormt het plangebied eveneens overwinteringsgebied voor Kleine watersalamander.
- Er zijn geen beschermde reptielen, vissen en ongewervelden te verwachten omdat geschikt leefgebied voor deze soortgroepen ontbreekt.

Ontheffing en compenserende/ mitigerende maatregelen

- Voor de beschermde 'algemene soorten' uit de groep van kleine zoogdieren en amfibieën geldt automatisch een vrijstelling van de verbodsartikelen 9 t/m 12 uit de Flora- en faunawet en is dus geen ontheffing noodzakelijk;
- Om verstoring van broedvogels te voorkomen dient het kappen en rooien van bomen/ boschages en sloop van bebouwing buiten de periode van 15 maart tot 15 juli plaats te vinden.
- In het bijzonder geldt voor de verblijfplaats van Ruige dwergvleermuis, dat de aanwezige boom in de periode na 1 oktober en voor 15 april gekapt dient te worden om schade aan deze soort te voorkomen. Omdat echter ook broedvogels in de bomen aanwezig kunnen zijn dient de betreffende boom voor het broedseizoen – in dit geval voor 15 maart – gekapt te worden.
- In verband met de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen van Steenmarter dient de sloop van bebouwing buiten de voortplantingsperiode van Steenmarter (15 maart – 1 september) plaats te vinden.
- Voor de in het plangebied voorkomende overige beschermde kleine zoogdieren wordt als belangrijkste mitigerende maatregel fasering in tijd genoemd. Schade is – indien de planning van activiteiten dit toelaat – te minimaliseren door het bouwrijp maken van het plangebied zoveel mogelijk uit te voeren in de periode augustus – februari, waarbij de maanden september en oktober de voorkeur hebben.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeente Deventer heeft EcoGroen Advies BV verzocht een ecologisch onderzoek uit te voeren in verband met de uitbreiding van woonwijk 'De Vijfhoek' te Deventer.

In verband met de op 1 april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998, is het noodzakelijk om vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen en andere activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats.

In het voorliggende onderzoek is onderzocht welke consequenties de herontwikkeling van de locatie heeft op de aanwezige beschermde dier- en plantensoorten en vigerend gebiedsgericht natuurbeleid.

1.2 Algemene opzet en werkwijze

Het onderzoek is gebaseerd op veldonderzoeken op 13 juni, 20 juni, 1 augustus 2005 en 21 maart 2006 en informatie uit beleidsdocumenten en databanken (zie Geraadpleegde bronnen).

Uit de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van de verwachte effecten van de ruimtelijke ingreep op beschermde soorten en gebieden en welke mitigerende (verzachtende of inpassings-) en compenserende maatregelen nodig zijn om eventueel tot een ontheffingsverlening in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet te kunnen komen.

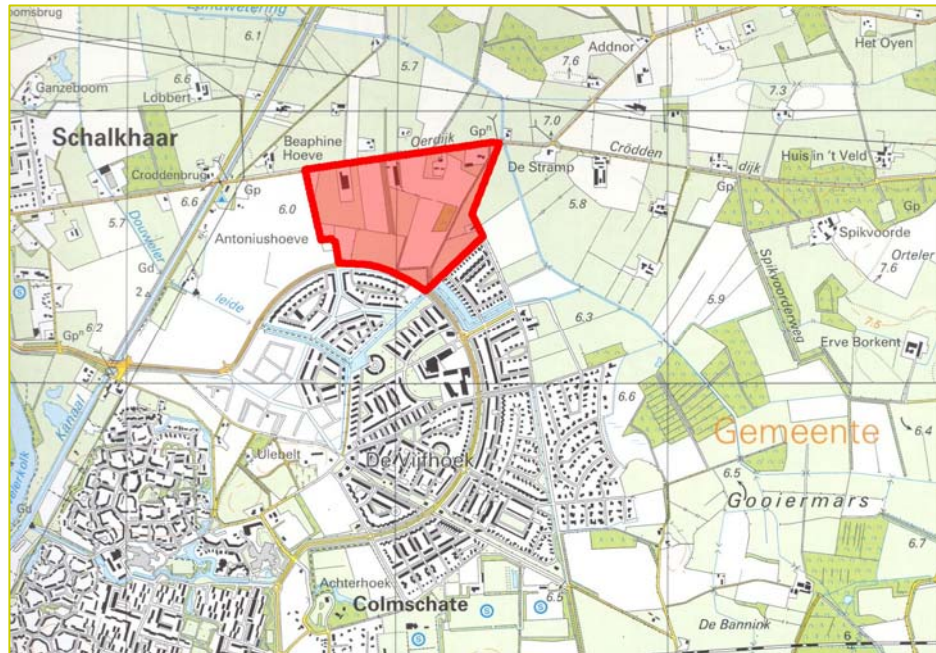
Relevant voor het bepalen van de geschikte methodiek is een op 23 februari jl. doorgevoerde wijziging in de Flora- en faunawet ('Wijzigingsbesluit AMvB Artikel 75'). Deze wijziging heeft tot gevolg dat voor een groot aantal zogenaamde 'algemene soorten' geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden indien sprake is van een bij de wet genoemd belang - in dit geval een 'ruimtelijke ingreep'. Daardoor zal de aandacht met name uitgaan naar de beschermde soorten uit de zwaardere beschermingsregimes zoals bepaalde zoogdieren en broedvogels.

1.3 Situatie

Ligging en aard van het plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de noordzijde van de bestaande vinexlocatie 'De Vijfhoek' (zie figuur 1) en heeft een oppervlakte van ruim 25 hectare. Het plangebied ligt ingesloten tussen de Oerdijk, Johannes Bosboomstraat, Leonard Springerlaan, Willem Pijperstraat en de Nieuwedijk.

De locatie bestaat uit een aantal erven langs de Nieuwedijk en de Oerdijk. Daarnaast bevindt zich voornamelijk landbouwgrond in het plangebied. Beeldbepalende elementen in het plangebied zijn een aantal houtwallen, enkele rijen oude Zomereiken en een centraal gelegen Zomereikenbosje. Permanent oppervlaktewater ontbreekt.

Figuur 1: Situering van het plangebied (rode figuur) aan de noordoostzijde van Deventer (Bron kaartondergrond: Topografische Dienst Emmen).

Aard en planning van de ruimtelijke ingreep

De plannen bestaan uit de ontwikkeling van een nieuw woongebied. De precieze wijze van inrichten is nog niet bekend en zal onder meer worden afgestemd op de uitkomsten van voorliggend rapport.

2 GEBIEDSGERICHT NATUURBELEID

2.1 Inleiding

In het kader van dit onderzoek wordt, naast de aanwezigheid van beschermde soorten, aandacht besteed aan gebieden met een beschermingsstatus. Globaal zijn er drie verschillende typen beschermde gebieden te onderscheiden, elk met een eigen beschermingsregime:

- Gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998;
- Ecologische Hoofdstructuur (EHS);
- Natuur buiten de EHS (provinciaal natuurbeleid).

De beschermingsregimes hebben tot doel de natuurwaarden in de betreffende gebieden veilig te stellen. In sommige situaties dienen ook ruimtelijke ingrepen buiten de begrenzing van deze gebieden getoetst te worden op mogelijke schadelijke uitstralende effecten. Dit wordt ook wel 'externe werking' genoemd. Het begrip 'externe werking' is voor Habitatrictlijngebieden en Vogelrichtlijngebieden nader toegelicht in Bijlage III van het rapport.

In de onderstaande paragrafen wordt ingegaan op de eventuele effecten die de ruimtelijke ingreep kan hebben op nabijgelegen gebieden met een beschermingsstatus.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998

Europese Habitatrictlijngebieden

Habitatrictlijngebied 'Ijsseluiterwaarden' ligt op een afstand van ruim 6,3 kilometer. Het gebied kwalificeert zich voor een aantal vis- en amfibieënsoorten als Kamsalamander, Bittervoorn, Rivierdonderpad, Kleine en Grote modderkruiper. Daarnaast kwalificeert het gebied zich voor twee typen vochtige bossen, schrale hooilanden, zomen met riet en ruigte, slikoevers langs rivieren, laaglandrivieren met een specifieke watervegetatie en droge rivierduinen.

→ *Gezien de grote afstand en de beperkte aard van de ingreep worden geen negatieve effecten verondersteld op de daarvoor aangemerkte soorten en natuurlijke habitats in Habitatrictlijngebied Ijsseluiterwaarden.*

Europese Vogelrichtlijngebieden

Vogelrichtlijngebied 'Ijssel' ligt op ca. 4,25 kilometer van het plangebied. Het Vogelrichtlijngebied is van groot belang als broed-, foerageer-, overwinterings- en rustgebied in de trekzone van vogelsoorten en kwalificeert zich vanwege Kleine zwaan, Kolgans, Smient, Slobeend, Meerkoet, Grutto, Wilde zwaan, Kwartelkoning en Ijsvogel. Als een belangrijk foerageergebied voor deze vogelsoorten wordt aangetast – ook al ligt het buiten de begrenzing van het vogelrichtlijngebied – kan er sprake zijn van een externe werking met significant negatieve effecten.

Door het besloten karakter van het plangebied en directe omgeving is het uitgesloten dat het plangebied fungeert als foerageergebied voor ganzen en zwanen, die open gebieden prefereren.

- *Gezien de aard van het plangebied worden geen negatieve effecten verondersteld op Vogelrichtlijngebied 'Ijssel'. Van eventuele uitstralende effecten op Vogelrichtlijngebied is geen sprake.*

Beschermde Natuurmonumenten

't Oostermaet ten oosten van Lettele is het meest dichtbij gelegen Beschermde Natuurmonument, gelegen op een afstand van ca. 3,9 kilometer. Het is een vochtig gebied met bossen, beken en hooilanden.

- *Door de grote afstand tot het beschermde natuurmonument en de beperkte aard van de ingreep, worden geen effecten verwacht die de natuurlijke kenmerken van dit gebied wezenlijk zullen aantasten.*

2.3 Ecologische hoofdstructuur

Een groot gebied ten oosten van het plangebied valt onder de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (Deventer, 2004; Provincie Overijssel, 2000). De PEHS bestaat hier uit een afwisselend landschap met agrarische gronden en bossen. Het beschermingsprincipe van de PEHS is hieronder kort weergegeven (Streekplan Overijssel 2000+).

"Basis voor de bescherming van de PEHS is de geldende zoning. Aanvullend daarop geldt als generiek ruimtelijk beleid voor de PEHS: het handhaven van de rust en het tegengaan van verstoring en versnippering door het weren van grootschalige nieuwe ontwikkelingen (woningbouw, industrieterrein, grootschalige recreatiebedrijven, infrastructuur en dergelijke."

Uit bovenstaande valt te concluderen dat in het geval van de beoogde ontwikkeling het 'handhaven van de rust en het tegengaan van verstoring en versnippering...' belangrijke randvoorwaarden zijn die getoetst dienen te worden.

Met betrekking tot het 'handhaven van de rust en tegengaan van verstoring' geldt ten eerste dat het nabijgelegen PEHS gebied, een afwisselend landschap met agrarische gronden en bossen, weinig kwetsbaar wordt geacht voor verstoring. Het meest dichtbij liggende 'bestaande natuur- en bosgebied' bestaat uit een aantal boscomplexen in de Gooiermars op een afstand van 725 meter van het plangebied. Gezien de ligging ten opzichte van bestaande waarden van de PEHS worden hierop geen versturende effecten verwacht.

Met betrekking tot 'het tegengaan van versnippering' kan geconcludeerd worden dat de beoogde plannen geen barrière voor planten- of diersoorten opwerpen, die gebruik maken van de Ecologische hoofdstructuur.

- *Vanwege de ligging op ruime afstand van bestaand bos- en natuurgebied worden geen versturende en versnipperende effecten verwacht op de ecologische waarden van de PEHS.*

2.4 Natuur buiten EHS

Het plangebied behoort volgens het Streekplan Overijssel (Provincie Overijssel, 2001; Natuurinformatiekaart B) niet tot 'weidevogelgebied' en 'ganzengebied en of gebied voor andere wintergasten'. Een aantasting van gebieden met belangrijke natuurwaarden buiten de EHS is hier daarmee niet aan de orde.

- *Er wordt geconcludeerd dat er geen relevante aantasting plaatsvindt van gebieden met belangrijke natuurwaarden buiten de EHS.*

3 FLORA EN FAUNA VAN HET ONDERZOEKSGBIED

3.1 Methode

Basis voor voorliggende rapportage vormen de veldonderzoeken welke op verschillende data in 2005 en 2006 hebben plaatsgevonden. Ten eerste is op 13 juni 2005 een gebiedsdekkende inventarisatie uitgevoerd, gevolgd door gerichte vleermuizenonderzoeken op 20 juni en 1 augustus 2005. Op 21 maart 2006 heeft een bezoek plaatsgevonden voor vroeg broedende vogelsoorten.

Tijdens de veldonderzoeken zijn de volgende soortgroepen geïnventariseerd: hogere planten, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en ongewervelden (met name mieren, vlinders en libellen). Uit oogpunt van efficiëntie is niet elke soortgroep dekkend geïnventariseerd maar is gericht gezocht naar en gerapporteerd over die soorten, die in het kader van dit onderzoek relevant zijn.

Speciale aandacht ging uit naar wettelijk beschermde planten- en diersoorten en soorten van de Rode Lijsten. Specifieke aandacht is uitgegaan naar strikt beschermde soorten waarvan het voorkomen in de planlocatie vooraf mogelijk werd geacht (vleermuizen). Met behulp van een avondbezoek op 20 juni zijn belangrijke vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen in kaart gebracht. Een vroeg ochtendbezoek op 1 augustus heeft zich specifiek gericht op het vaststellen van verblijfplaatsen van vleermuizen.

De gehanteerde methoden voor het vaststellen van de aanwezigheid van de soorten zijn, voor zover de veldbezoeken en de inventarisatiemomenten dit toelieten, de gangbare standaarden zoals deze door de PGO's (Particuliere Gegevensbeherende Organisaties) geadviseerd worden. Daarnaast is zorgvuldig gekeken naar mogelijk aanwezige soorten op basis van terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (zie: 'Geraadpleegde bronnen').

Op basis van de verzamelde informatie is een goed beeld verkregen van de soortensamenstelling in het terrein en de directe omgeving daarvan. Relevante waarnemingen zijn opgesomd in de soortenlijst in Bijlage I en zijn ruimtelijk weergegeven op de inventarisatiekaarten in bijlage II. De belangrijkste waarnemingen worden hieronder – per soortengroep – besproken.

3.2 Flora

Tijdens de veldonderzoeken zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten of soorten van de Rode Lijst aangetroffen.

De terreinkenmerken komen lokaal overeen met de standplaatsen van Brede wespenorchis, een laag beschermde plantensoort. Hoewel deze soort bij de veldonderzoeken niet aangetoond is, is het niet uit te sluiten dat deze laag beschermde soort periodiek opkomt in de onderbegroeiing van de aanwezige bomenrijen. De soort komt elders in de gemeente Deventer vrij algemeen voor.

Vegetatie

De soortensamenstelling wijst op vochtige en voedselrijke omstandigheden. In de ondergroei van de rij eiken langs de Oerdijk komt plaatselijk een voedselarme, droge vegetatie voor met (heide)soorten als Hengel, Tormentil en Mannetjesereprijs. Lokaal zijn langs houtwallen kenmerkende bossoorten

aangetroffen als Mannetjesvaren, Gewone salomonszegel, Klimop en Wilde kamperfoelie.

Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling zijn de volgende ecologische groepen te onderscheiden:

1 'Onkruiden' (o.a. Akkermelkdistel, Grote weegbree, Vlasbekje, Bijvoet, Boerenwormkruid, Speerdistel, Heermoes, Akkerviooltje, Grote klaproos, Knopherik en Echte kamille);

2 'Storings- en natte pionierplanten' (o.a. Pitrus en Greppelrus);

4c 'Planten van voedselrijke oevers' (o.a. Gele lis, Wolfspoot en Grote lisdodde);

5 'Planten van vochtige en natte bemeste graslanden' (o.a. Moerasspirea, Echte valeriaan, Grote wederik, Echte koekoeksbloem, Glanshaver, Gestreepte witbol, Kropaar, Rode Klaver, Moerasrolklaver, Gewoon reukgras en Kleine klaver);

6d 'Planten van zure droge graslanden' (o.a. Gewone veldbies, Sint janskruid en Schapenzuring);

7e 'Planten van droge heiden' (o.a. Mannetjesereprijs en Tormentil);

8 'Planten van kaalslagen, zomen en struwelen' (o.a. Fluitenkruid, Akkerkool, Zevenblad, Schaduwgras, Hondsdraf, Robertskruid, Stinkende gouwe en Gewone vlier);

9 'Bosplanten' (o.a. Wilde kamperfoelie, Hengel, Mannetjesvaren, Zachte berk, Robinia, Wilde lijsterbes, Gewone salomonszegel, Schaduwgras, Klimop, Zoete kers en Zomereik).

3.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Vaste verblijfplaatsen

Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger

Van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger is een kolonie aangetroffen buiten het plangebied aan de Baarlermarsweg (respectievelijk nr. 1/1a en nr. 2).

Ruige dwergvleermuis

Er is één verblijfplaats van – waarschijnlijk een solitair mannetje – Ruige dwergvleermuis aangetroffen aan de rand van het plangebied in een van de bomen langs de Nieuwendijk.

Rosse vleermuis

Net buiten het plangebied (noordzijde) is een kolonie Rosse vleermuis aangetroffen in een laan met oude beuken.

Jacht- en vliegroutes en foerageergebied

Van veel vleermuissoorten is bekend dat zij voor de oriëntatie gebruik maken van bosstructuren om van hun verblijfplaats naar de foerageergebieden trekken. Vanwege dit terugkerende gedrag van vleermuisen kunnen bepaalde bosstructuren een onmisbaar onderdeel van een migratieroute vormen. Dergelijke structuren kunnen daardoor beschermd zijn als geen alternatieve routes mogelijk zijn.

Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis zijn niet afhankelijk van migratieroutes, Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis daarentegen wel. De bomenrijen langs de Oerdijk vormen voor zowel Laatvlieger als Gewone dwergvleermuis een belangrijke vliegroute.

De bomenrijen langs de Nieuwendijk en de Oerdijk vormen voor Rosse vleermuis, Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger ook de belangrijkste foeragegebieden.

Overige zoogdieren

Op basis van de terreingesteldheid en waarnemingen tijdens het veldbezoek is de aanwezigheid van de beschermde soorten Egel, Konijn, Haas, Bunzing, Steenmarter, Dwergspitsmuis, Dwergmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Rosse woelmuis, Huisspitsmuis, Veldmuis, Aardmuis, Bosmuis en Mol aangetoond of te verwachten. Daarnaast zijn de niet beschermde Bruine rat en Huismuis aangetoond of te verwachten.

Met uitzondering van Steenmarter zijn alle bovenstaande soorten laag beschermd (FF-Lijst 1). Steenmarter is opgenomen op Lijst 2 van de Flora- en faunawet is daarmee middelhoog beschermd. Het onduidelijk op welke locaties de soort verblijfplaatsen heeft. De soort is zowel in als net buiten het plangebied waargenomen.

3.4 Broedvogels

In het te bebouwen gebied zijn een aantal broedvogels aangetroffen: Huismus, Ringmus, Winterkoning, Roodborst, Merel, Vink, Tjiftjaf, Merel, Koolmees, Houtduif, Buizerd, Ekster, Zwarte kraai, Boomkruiper, Tuinfluiter, Spreeuw en Groenling. Huismus en Ringmus zijn opgenomen op de Rode Lijst van bedreigde vogelsoort. Net buiten het plangebied is Rode Lijst-soort Steenuil waargenomen.

3.5 Amfibieën en reptielen***Amfibieën***

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is voortplanting van amfibieën uitgesloten. Gewone pad en Bruine kikker zijn wel aangetroffen in het plangebied en overwinteren hier naar verwachting. Dit geldt waarschijnlijk ook voor Kleine watersalamander. Overwintering van deze soorten is aannemelijk in ruigte en de ondergroei van bosschages. Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker hebben een lage beschermingsstatus (FF-Lijst 1).

Reptielen

Beschermde reptielen zijn niet aangetoond. Uit het plangebied en directe omgeving zijn bovendien geen reptielen bekend (Bron: Natuurloket en RAVON).

3.6 Vissen

Vanwege het ontbreken van permanent waterhoudende watergangen is het voorkomen van (beschermde) vissen uit te sluiten.

3.7 Ongewervelden

Gedurende het veldonderzoek zijn geen beschermde insecten of Rode lijstsoorten aangetroffen. Binnen het plangebied zijn ook geen voortplantende beschermde vlinders, libellen en mieren te verwachten, omdat daarvoor het geschikte biotoop ontbreekt.

4 VERWACHTE EFFECTEN OP SOORTEN EN COMPENSERENDE EN MITIGERENDE MAATREGELEN

4.1 Zoogdieren

Vleermuizen

Verwachte schade als gevolg van de voorgenomen activiteiten

Vaste verblijfplaatsen

Door kap van de boom met de verblijfplaats van Ruige dwergvleermuis kunnen negatieve effecten op de soort optreden indien deze maatregel plaatsvindt in een ongunstige periode.

Jacht- en vliegroutes en foerageergebied

Indien de bomen langs de Oerdijk gekapt worden kan mogelijk aantasting plaatsvinden op belangrijke vliegroutes van vleermuizen.

Schadebeperking en compenserende en mitigerende maatregelen

Vaste verblijfplaatsen

Ruige dwergvleermuis gebruikt holten in bomen alleen in de zomerperiode (15 april-1 oktober) en overwinteren elders b.v. in bunkers, ijskelders en duikers onder wegen. Indien de aanwezige boom in de periode na 1 oktober en voor 15 april gekapt kan worden, zal zodoende geen schade optreden aan vleermuizen. Omdat echter ook broedvogels in de bomen aanwezig kunnen zijn dient voor het broedseizoen – in dit geval voor 15 maart – gekapt te worden (zie ook volgende paragraaf).

Jacht- en vliegroutes en foerageergebied

Om schade aan vliegroutes van strikt te beschermen vleermuizen te voorkomen dient aan minimaal één zijde van de Oerdijk een bomenrij ingepast te worden in het herinrichtingsplan. Daarbij merken we op dat een kleine onderbreking van potentiële vliegroutes (tot maximaal ongeveer 40 m) geen nadelige effecten voor genoemde vleermuissoorten zal opleveren. Overigens bestaat onder voorwaarden de mogelijkheid om vliegroutes van vleermuizen te verwijderen. Daarbij kan gedacht worden aan het aanleggen van een alternatieve¹ vliegroute evenwijdig aan de Oerdijk.

→ *Schade aan de strikt beschermde vleermuizen dient te worden voorkomen. Dit kan door de bestaande groenstructuren langs de Oerdijk en Nieuwedijk zoveel mogelijk in te passen in het ontwerp. Wanneer het inpassen niet mogelijk is, is het treffen van alternatieve maatregelen noodzakelijk.*

Algemene laag beschermde landzoogdieren

Verwachte schade als gevolg van de voorgenomen activiteiten

Door aanleg van de woonwijk zullen exemplaren van Egel, Konijn, Haas, Bunzing, Dwergspitsmuis, Dwergmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Rosse woelmuis, Huisspitsmuis, Veldmuis, Aardmuis, Bosmuis en Mol schade ondervinden en vaste verblijfplaatsen verliezen.

¹ Houdt er rekening mee dat het meerdere jaren kost alvorens een afdoende alternatief gerealiseerd is. Tot die tijd dient de bestaande vliegroute behouden te blijven.

Schadebeperking en compenserende en mitigerende maatregelen

Schade aan bovengenoemde kleine zoogdieren kan – indien de planning van de werkzaamheden dit toelaat – beperkt worden door het bouwrijp maken niet uit te voeren in de voortplantingsperiode van de aangetroffen zoogdiersoorten (maart tot augustus), maar grondwerkzaamheden uit te voeren in vorstvrije perioden tussen augustus en februari.

- *Voor de genoemde algemene soorten, die onder een laag beschermingsregime vallen, geldt automatisch vrijstelling van de verbodsbepalingen in Artikel 9 t/m 12 van de Flora- en faunawet en is geen ontheffing nodig*

Steenmarter***Verwachte schade als gevolg van de voorgenomen activiteiten***

De bebouwing in het gebied vormt (tijdelijke) verblijfplaatsen voor Steenmarter. Binnen hun leefgebied kunnen ze tientallen schuilplaatsen hebben in takkenhopen, boomholtes, dichte struwelen, op zolders en in kruipruimten; slechts een gering aantal (3-5) hiervan wordt regelmatig gebruikt (Lange, R. *et al*, 1994).

Door de sloop van potentieel geschikte schuilplaatsen (bebouwing) kan schade optreden aan Steenmarter.

Schadebeperking en compenserende en mitigerende maatregelen

Door de beperkte hoeveelheid potentieel geschikte schuilplaatsen (alleen bebouwing) en de relatief grote oppervlakte van het leefgebied van Steenmarter (80 tot 700 hectare) is het plangebied naar verwachting slechts van beperkt belang voor de soort. Aangezien de soort mobiel is en meerdere verblijfplaatsen gebruikt is deze ook niet afhankelijk van bepaalde verblijfplaatsen.

Om schade op Steenmarter te voorkomen dient de sloop van bebouwing buiten het voortplantingseizoen (half maart tot en met augustus) plaats te vinden. In dat geval is het aanvragen van ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.

- *Schade aan Steenmarter dient te worden voorkomen. Indien de sloop van de bebouwing buiten het voortplantingsseizoen (half maart- augustus) gepland wordt, is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.*

4.2 Broedvogels***Verwachte schade als gevolg van de voorgenomen activiteiten***

Als gevolg van de ingrepen zal broedgebied verloren gaan van een aantal vogelsoorten. Het betreft in deze regio relatief algemeen voorkomende soorten, waarvoor in de omgeving van het plangebied voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn in bijvoorbeeld bebouwing, tuinen en bossen.

De gunstige staat van instandhouding van de aanwezige soorten komt in elk geval niet in gevaar. Door de inpassing van bestaande beplanting, het aanbrengen van nieuwe beplanting en de realisering van bebouwing blijven de omstandigheden gunstig voor soorten van bos, struweel en bebouwing. Ook zijn voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig in soortgelijke gebieden in de omgeving van het plangebied.

Schadebeperking en compenserende en mitigerende maatregelen

Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor verbodsbepalingen ten opzichte van broedvogels. Er mogen derhalve geen activiteiten worden ondernomen op locaties waar nesten of andere voortplantings- of vaste rust-

of verblijfplaatsen van de vogels aanwezig zijn. Werkzaamheden die broedbiotopen van vogels verstoren of beschadigen dienen gefaseerd te worden door uitvoering in de periode voor 15 maart en na 15 juli. Zo dient het verwijderen van de beplanting en bebouwing buiten de periode 15 maart– 15 juli plaats te vinden.

→ *Werkzaamheden die broedbiotopen van vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor 15 maart en na 15 juli.*

De aanlegwerkzaamheden hoeven niet perse voor het broedseizoen te worden afgerond op voorwaarde dat er geen broedgelegenheid ontstaat voor bijvoorbeeld de opportunistische soorten Scholekster en Oeverwaluw. Hieronder enkele aanbevelingen om het gebied extra onaantrekkelijk te maken voor broedvogels:

- creëer geen steilwanden waarin Oeverwaluw kan nestelen;
- voer de werkzaamheden verspreid over het terrein uit;
- plaats verspreid lint/vlaggen;
- voorkom het ontstaan van ruigtestroken.

Om het gebied na de inrichting aantrekkelijk te maken voor broedvogels van bos en struweel is het aan te bevelen om dichte en gevarieerde bosschages toe te passen in de groenvoorzieningen in aansluiting met de bestaande bosstructuren.

5 GERAADPLEEGDE BRONNEN

Bode A.D., A.J. Dijkstra, B. Hoekstra, R. Hoeve & R. Zollinger (1999). De Zoogdieren van Overijssel. Voorkomen, verspreiding en ecologie van de in het wild levende zoogdieren.

Crombaghs, B.H.J.M., Berg, N van den & A.B. Goutbeek (2002). Vissen in Overijssel. Verspreidingsatlas van zoetwatervissen in stromende en stilstaande wateren in Overijssel.

Groenloket Overijssel (www.geoide.nl)

Janssen J.A.M. & J.H.J. Schaminée (2004). Europese Natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn.

Lange, E., P. Twisk, A. van Winden en A. Diepenbeek (1994). Zoodieren van West-Europa. Uitgegeven door de KNNV.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

Natuurloket (www.natuurloket.nl)

Nöllert, A. & C. Nöllert (1992). Amfibieëngids van Europa.

OVB (2000). De Nederlandse Zoetwatervissen. Een eerste kennismaking.

Provincie Overijssel (2000). Streekplan Overijssel 2000+. Plannen voor Ruimte, Water en Milieu. Vastgesteld bij besluit van Provinciale Staten van Overijssel van 13 december 2000, nummer 44.

RAVON Reptielen, Amfibieën, Vissenonderzoek Nederland (www.ravon.nl)

BIJLAGEN

BIJLAGE I: SOORTENLIJST

Soort	Terreingebruik /Aantal	Status
> FLORA		
Brede wespenorchis	Mogelijk aanwezig	FFW-Lijst 1
> ZOOGDIEREN		
Aardmuis	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Bruine rat	Voortplantend	-
Bunzing	Voortplantend	FFW - Lijst 1 / HR V
Dwergmuis	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Dwergspitsmuis	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Bosmuis	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Haas	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Huismuis	Voortplantend	-
Huisspitsmuis	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Konijn	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Rosse woelmuis	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Steenmarter	Mogelijk voortplantend	FFW - Lijst 2
Tweekleurige bosspitsmuis	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Veldmuis	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Egel	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Mol	Voortplantend	FFW - Lijst 1
Rosse vleermuis	Foeragerend	FFW - Lijst 3 / HR IV
Ruige dwergvleermuis	Verblijfplaats	FFW - Lijst 3 / HR IV
Gewone dwergvleermuis	Vliegrouete + Foeragerend	FFW - Lijst 3/ HR IV
Laatvlieger	Vliegrouete + Foeragerend	FFW - Lijst 3 / HR IV
> BROEDVOGELS		
Boomkruiper	Broedend	FFW - Lijst 2,3 / RL4
Buizerd	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Ekster	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Groenling	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Huismus	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Houtduif	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Koolmees	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Merel	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Roodborst	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Ringmus	Broedend	FFW - Lijst 2,3 / RL4
Spreeuw	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Steenuil	Broedend: buiten plangebied	FFW - Lijst 2,3 / RL3
Tijftjaf	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Tuinfluitter	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Vink	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Winterkoning	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Zanglijster	Broedend	FFW - Lijst 2,3
Zwarte kraai	Broedend	FFW - Lijst 2,3
> AMFIBIEEN EN REPTIELEN		
Gewone pad	Overwinterend	FFW - Lijst 1
Bruine kikker	Overwinterend	FFW - Lijst 1 / HR V
Kleine watersalamander	Overwinterend	FFW - Lijst 1
> VISSSEN		
Niet aanwezig		
> ONGEWERVELDEN		
Dagvlinders		
Geen relevante soorten		
Libellen		
Geen relevante soorten		

Legenda soortenlijst:

Beschermingsregiem Flora- en faunawet (FFW):

Lijst 1: 'Algemene soorten' waarvoor veelal automatisch vrijstelling geldt;

Lijst 2: 'Overige soorten' waarvoor vrijstelling geldt, mits activiteiten voldoen aan goedgekeurde gedragscode;

Lijst 3: Soorten van Bijlage IV HR/ bijlage 1 AMvB artikel 75 FFW, waarvoor alleen onder strikte voorwaarden vrijstelling mogelijk is.

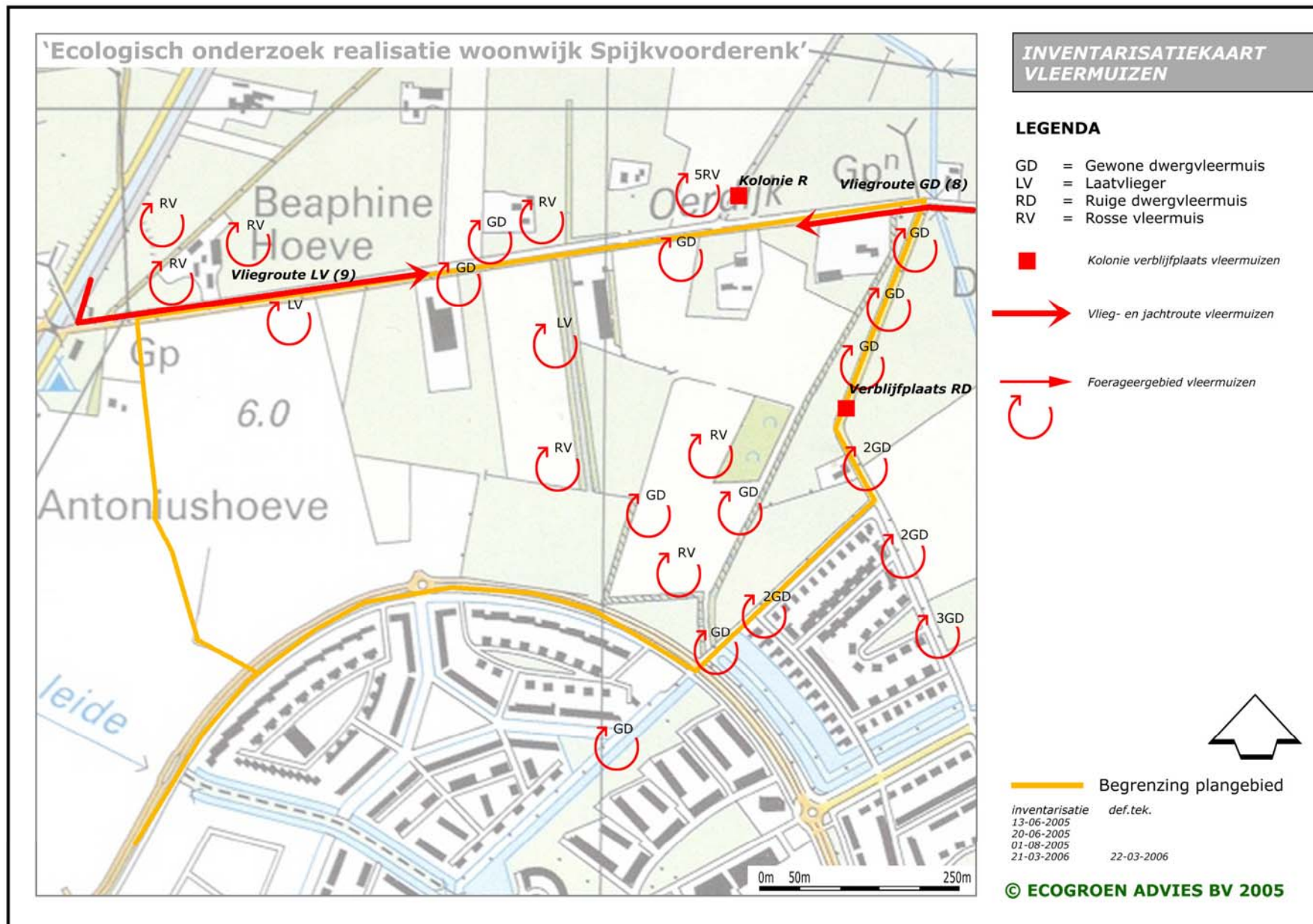
Tijdens hun broedseizoen zijn vogels strikter beschermd (lijst 3) dan buiten deze periode (lijst 2)

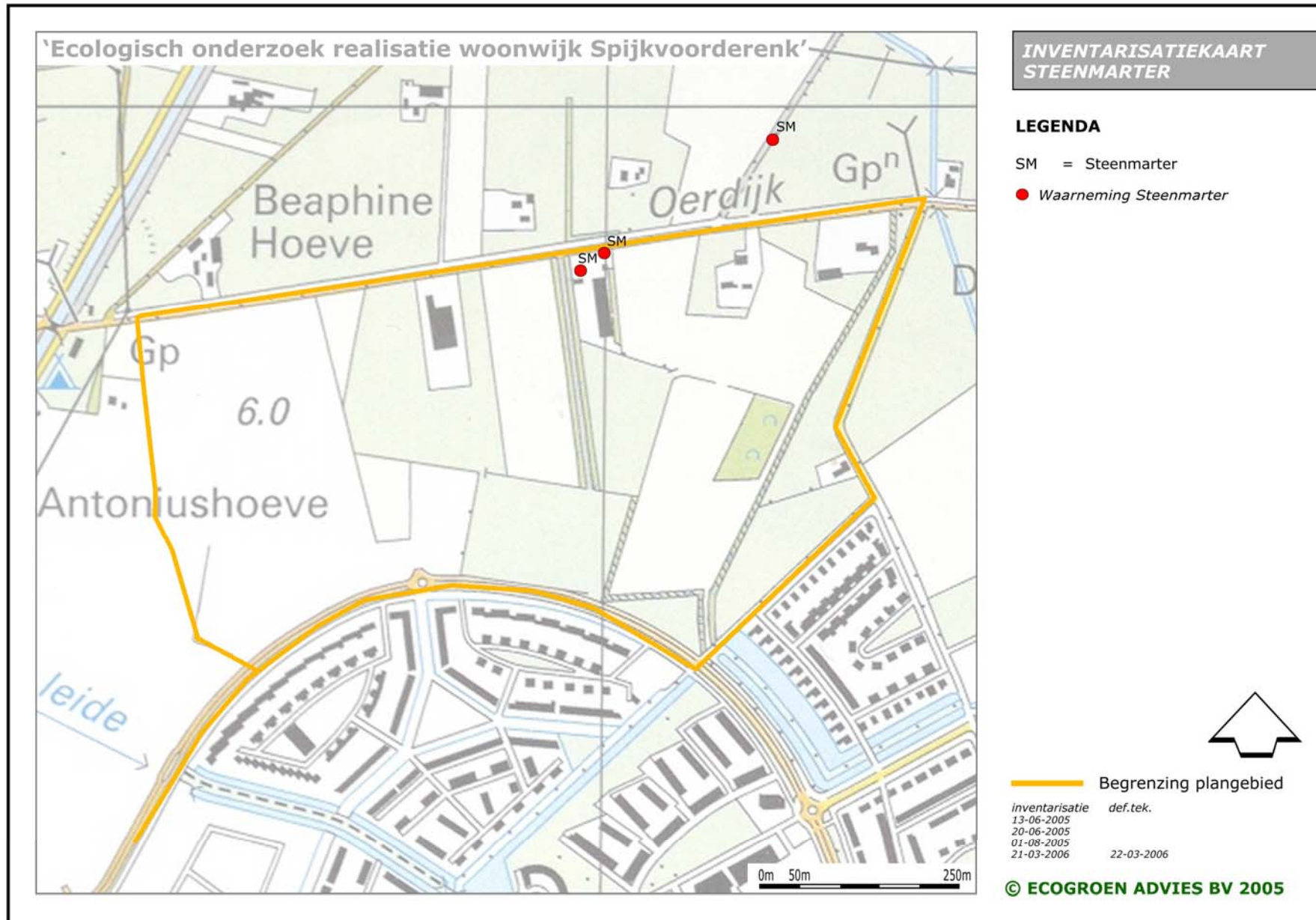
HR II/ HR IV en HR V verwijzen naar de bijlagen uit de Europese Habitatrichtlijn

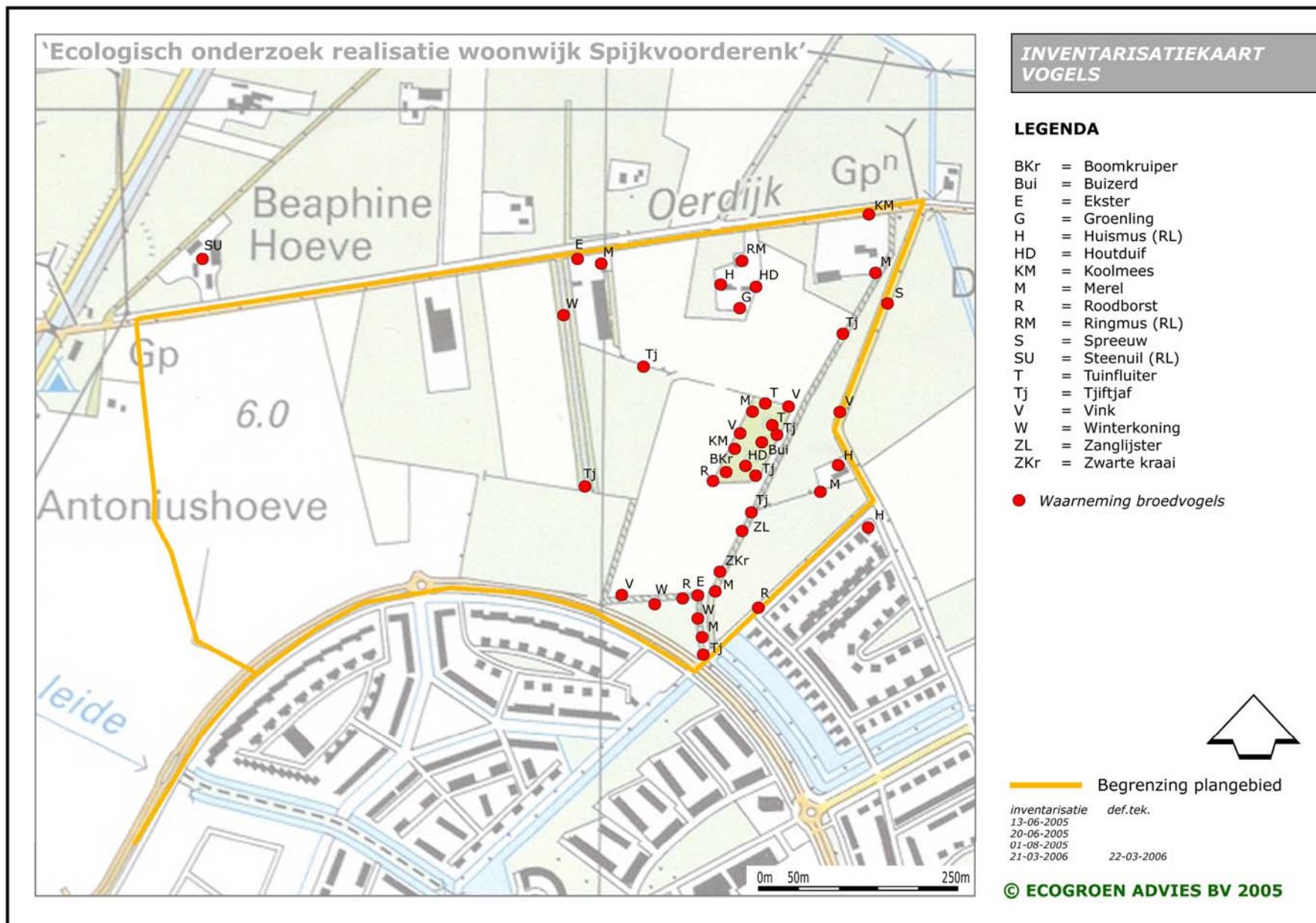
RL 0 t/m RL 4 verwijzen naar de status op de Rode Lijsten:

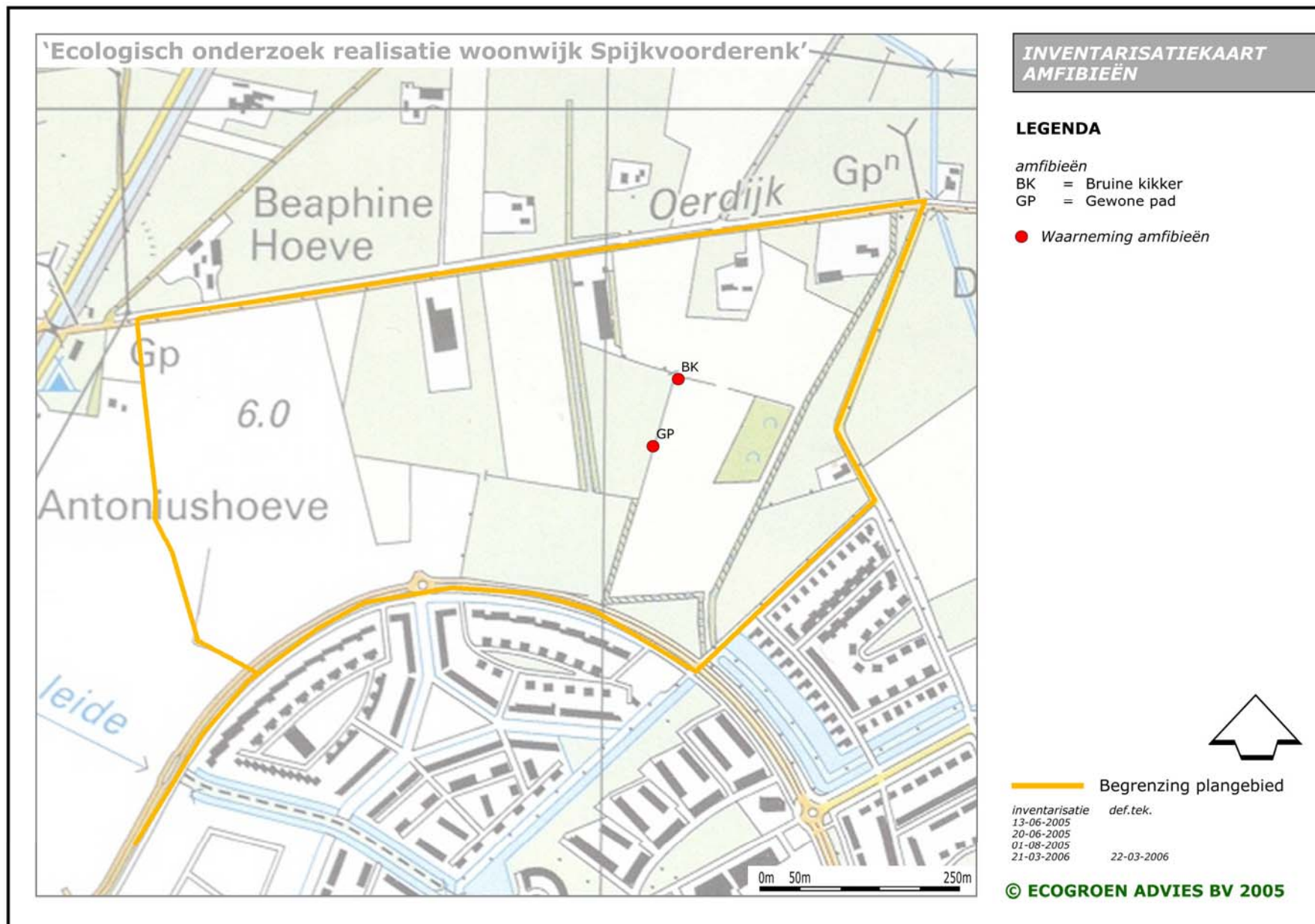
0= Verdwenen; 1= Ernstig bedreigd; 2= Bedreigd; 3= Kwetsbaar; 4= Gevoelig

BIJLAGE II: INVENTARISATIEKAART

BIJLAGE III: WETTELIJK KADER

Flora- en faunawet

Inleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Met de Flora- en faunawet (Ffwet) is beoogd een geïntegreerd soortenbeschermingsregime te creëren dat voldoet aan de internationale verplichtingen. Doordat het verkrijgen van ontheffing en vrijstelling slechts mogelijk was onder bepaalde voorwaarden, werd de Flora- en faunawet na de inwerkingtreding al snel als belemmerend ervaren in het maatschappelijke verkeer.

De belemmerende factoren werden met name veroorzaakt, door het afwegingskader, dat ook voor zeer algemeen voorkomende soorten gold als b.v. Mol, Veldmuis, Bosmuis en Konijn. Dit zorgde voor onnodige belemmeringen van werkzaamheden en veel administratieve lastendruk.

Vanaf 23 februari 2005 is een wetswijziging van kracht geworden waarbij de mogelijkheden verruimd zijn voor het verlenen van ontheffing/ vrijstelling van de verbodsbepalingen in het kader van de Ffwet. Dit geldt met name voor de algemeen voorkomende soorten.

Beschermde dier- en plantensoorten

Beschermde inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Ffwet:

- 1) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *zoogdieren*, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
- 2) Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten *vogels* met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
- 3) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *amfibieën en reptielen*;
- 4) Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *vissen*, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.
- 5) Een aantal ongewervelden (o.a. insecten, libellen en kevers) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Verbodsbepalingen

De Ffwet kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8 van de Ffwet. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12 (zie kader). In hoeverre de verbodsbepalingen van toepassing zijn is afhankelijk van het beschermingsregime waartoe de soort behoort.

Algemene verbodsbepalingen voor beschermde inheemse soorten dieren en planten. Flora- en faunawet, artikelen 8 t/m 12.

Artikel 8:	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9:	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10:	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11:	Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12:	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Drie beschermingsregimes planten- en diersoorten

Met ingang van het wijzigingsbesluit artikel 75 zijn drie verschillende beschermingsregimes van kracht, mede afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen. In alle gevallen is onverminderd de zorgplicht van toepassing:

'Ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of na te laten.'

Lijst 1. 'Algemene soorten'

Onder deze groep vallen o.a. alle algemeen voorkomende beschermde zoogdieren, amfibieën en vaatplanten (in totaal 43 soorten). Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor deze soorten voor overtreding van de artikelen 8 t/m 12 van de Ffwet en hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

Lijst 2. 'Overige soorten (gedragscode)'

Onder deze groep vallen een aantal minder algemene soorten (in totaal 101) en vogels. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor deze soorten voor overtreding van de artikelen 8 t/m 12 van de Ffwet, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een gedragscode. De gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring door de minister van LNV. De gedragscode geeft richtlijnen aan om schade aan de soort te voorkomen of te minimaliseren (Artikel 16c wijzigingsbesluit).

Voorheen was nooit vrijstelling mogelijk voor van nature voorkomende vogelsoorten. Nu kan alleen vrijstelling verkregen worden indien:

- sprake is van belang a) t/m d);
- sprake is van onopzettelijk verstoren (artikel 10) in geval van bij de wet genoemde belangen, en er geen wezenlijke invloed (significante effecten) is;
- In geval van belang g), behalve in de periode 15 maart-15 juli.

Lijst 3. 'Soorten van Bijlage I AMvB Artikel 75 / soorten van Habitatrichtlijn Bijlage IV'

Onder de eerste groep vallen met name soorten die een kwetsbare status hebben (in totaal 37 soorten) en vogels (in geval niet gewerkt wordt met een gedragscode). Ze hebben een vergelijkbare bescherming als soorten van Habitatrichtlijn Bijlage IV.

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, is voor deze soorten ontheffing van de artikelen 8 t/m 12 van de Ffwet altijd noodzakelijk. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang²⁾;
2. er is geen alternatief;
3. de activiteiten doen geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De laatste twee criteria worden in het wijzigingsbesluit samengevat als 'zorgvuldig handelen', waarbij elke vorm van schade aan de soort voorkomen moet worden. Aan alle drie criteria moet gelijktijdig voldaan worden.

Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik, is het niet mogelijk voor artikel 10 van de Ffwet een ontheffing te verkrijgen. Voor de artikelen 8,9 11 en 12 geldt wel een vrijstelling, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

In deze samenvatting zijn alleen de meest relevante onderdelen van de Ffwet vereenvoudigd weergegeven. Voor een volledig begrip wordt verwezen naar de oorspronkelijke wetsteksten (www9.minlnv.nl 'thema Natuurwetgeving'). Aan deze tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

³ a) de bepalingen inzake de gemeenschappelijke markt en een vrij verkeer van goederen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap; b) de bescherming van flora en fauna; c) de veiligheid van het luchtverkeer; d) de volksgezondheid of openbare veiligheid; e) dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten; f) het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren; g) belangrijke overlast veroorzaakt door dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort; h) de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en in de bosbouw; i) bestendig gebruik; j) de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Rode lijsten

Naast beschermde soorten wordt aandacht besteed aan het voorkomen van soorten van de Rode Lijst. De Minister van LNV heeft ter uitvoering van de bepalingen in artikelen 1 en 3 van het Verdrag van Bern een aantal Rode lijsten voor bedreigde en kwetsbare soorten dieren en planten gepubliceerd³. Voor Rodelijst-soorten heeft de overheid zich verplicht onderzoek en werkzaamheden te bevorderen die nodig zijn voor bescherming en beheer. Het voorkomen van een soort op de Rode Lijst heeft geen wettelijke beschermingsstatus tot gevolg. Opname op de Rode Lijst zegt alleen iets over de zeldzaamheid en populatieontwikkelingen van de betreffende soorten.

Vogel- en Habitatrichtlijn (externe werking)

De richtlijngebieden – ook wel Speciale Beschermingszones of SBZ genoemd - worden beschermd op grond van artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Belangrijk element van artikel 6 is het afwegingskader voor nieuwe activiteiten. Dit afwegingskader bestaat eruit dat nieuwe activiteiten met mogelijk significante gevolgen op hun schadelijkheid voor de natuur moeten worden onderzocht. Voornoemde activiteiten kunnen doorgang vinden als uit een zogenaamde passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Deze externe werking houdt in dat ook activiteiten buiten een richtlijngebied op hun schadelijkheid moeten worden beoordeeld.

Als uit een passende beoordeling blijkt dat een activiteit natuurlijke kenmerken aantast, mag geen toestemming worden verleend tenzij er geen ander alternatief is, er een dwingende reden van groot openbaar belang is en compenserende maatregelen worden getroffen.

Afhankelijk van de waarde waarvoor een gebied is aangewezen en de mate waarin deze waarde beïnvloed wordt door een bepaalde activiteit is er sprake van een significant effect. Of er daadwerkelijk sprake is van een significant effect is afhankelijk van een groot aantal factoren zoals grootte, ligging van het gebied, de aard en de intensiteit van de activiteit, de afstand tot het gebied en de beschermde waarden van het gebied - de zogenaamde kwalificerende soorten en/of habitats.

Vogelrichtlijngebieden zijn aangewezen als Speciale Beschermingszone wanneer het gebied behoort tot de vijf belangrijkste broedgebieden van een soort van Bijlage I, of als in het gebied minimaal 1% van biogeografische populatie van een bepaalde trekvogelsoort (o.a. ganzen en zwanen) herbergt. Habitatrichtlijngebieden kunnen aangewezen zijn voor zowel soorten (in dat geval opgenomen in Bijlage II van de Habitatrichtlijn) als habitats.

Actualiteit: Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Vanaf dat moment heeft Nederland de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving verankerd. Nederland zal aan de hand van een vergunningstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV. Daarnaast zal Nederland in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheerplannen opstellen.

³ Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna